

QRX nr 4/98

Utskick från SUNDSVALLS RADIOAMATÖRER
Box 173, 851 03 SUNDSVALL, POSTGIRO 79 16 23-2
Hemsida internet: <http://www.sk3bg.se>

MÅNADENS KLUBBPROFIL

Klubbprofil:	SM3ETC Jan Bergman
Bor:	HSB-bostadsrättslägenhet på Länergatan 4 i Härnösand, och sommar-QTH i Norra Fällövikén 5 km syd Härnösand.
Ålder:	62 år
Civilstånd:	Gift med Barbro, 2 vuxna söner Thomas och Peter, och barnbarn
Yrke:	f.d. Typograf, Maskiningenjör, Teknisk chef, Produktionschef på Tryckeri

Jan är personen som alltid arbetat och levt med teknikutveckling. Typograferna på 50-talet arbetade med blyättning som arbetsmetod nu är det datatekniken som gäller. För den grafiska branschen har allt detta medfört en stor förändring och omställning. Jan är radioamatören som var med då byggandet var en viktig bit inom amatörradiohobbyn, till dagens digitaliserade radiostationer och kringutrustningar.

Jan säger: Det är bara att hänga med i utvecklingen...

Jan är radioamatören som genom amatörradiohobbyn knyter nya kontakter både för sig själv och för familjen.. Mer om Jan läs nedan.

Hur blev Du intresserad av amatörradio, Jan?

Redan som liten grabb lyssnade jag på amatörradio på en gammal kortvågsradio hemma i Norrstig, Ålandsbro. Dåtidens telefoni var AM-modulerat vilket gjorde att en vanlig allbandsmottagare fungerade väldigt bra såväl

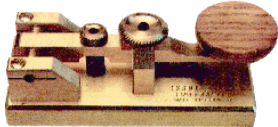
för DX-ing som för lyssnande på amatörbanden. Detta pågick under hela tonårstiden. När jag mönstrade, sökte jag som telegrafist och jag fick min telegrafi- och radiosignalutbildning på I21 i Sollefteå. Belöningen kom ganska snart säger Jan, och fortsätter, vi som klarade telegrafiprovet fick använda radio-stationen SL3AG och köra amatörradio. Härifrån kördes mina första QSO:n säger Jan entusiastiskt och fortsätter, intresset för radio var så stort att jag 1957 sökte vidare som FN-telegrafist för en 6 månaders FN-tjänstgöring i Gazaområdet. Suezkrisen året innan, innebar att FN:s generalsekreterare Dag Hammarsköld vädjade om snabba FN-insatser. Detta var mycket ovanligt på den tiden, jag minns att vi var den tredje FN-bataljonen som åkte iväg. Både Dag Hammarsköld och radions Sven Järring "Farbror Sven" kom under denna vistelse på besök och fick se våra fältmässiga förhållanden. Men det skulle dröja ytterligare 10 år, ända till 1967, innan jag avlade mitt amatörradiocertifikat, säger Jan.

Vad hände när du kom hem från FN-uppdraget Jan?

1958 arbetade jag som typograf på VA här i Härnösand, men suget att studera vidare gjorde att jag läste in Maskin-Ingenjörsexamen vid

Tekniska Skolan i Sundsvall. Efter examen flyttade vi till Stockholm och min YL, Barbro och jag flyttade ihop. Vid ett besök på Försvarets överskotts försäljning i Solna köpte jag min första telegrafnyckel. Jag kan ännu minnas att Barbro frågade mig VARFÖR detta inköp. Motivet var klart jag skulle nu återuppta mina telegrafikunskaper och via Sjöbefälsskolan i Stockholm gick jag kvällskurser och 1967 klarade jag av A-certifikatet.

Reglerna var sådana att man fick B-certifikat första 12 månaderna och först sedan man visat att man kört 100 telegrafi-QSO:n fick man ut A-certifikatet. 1969 kom jag till Ljusdal och Ljusdalsposten som teknisk chef.

Har Du kunnat använt ditt grafiska kunnande inom hobbyn?

Mitt intresse för SSA och framförallt QTC var så stort att jag på Ljusdalspostens uppdrag kontaktade SSA:s ordförande SM4GL Gunnar Eriksson och QTC:s redaktör SM3WB Sven Granberg. Tryckeriet fick räkna på en QTC-offert och vi fick trycka den under åren 1969-1975.

Vad hände sedan?

Jag var under ca ett år på Sörmlands grafiska i Katrineholm och 1976 blev jag åter SM3:a eftersom vi flyttade till Timrå. Mitt nya arbete blev platschef på NYGE-verken. Under åren 1988 - 1993 återkom jag till tryckeribranschen och då till Tryckeribolaget i Sundsvall med filial i Härnösand. Även då räknade vi hem en offert från SSA och fick trycka QTC under några år.

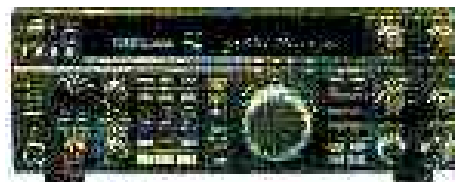
Numera, säger Jan, är jag aktiv inom HSB-rörelsen. Jag är ordförande i vår HSB-förening här i Härnösand och dessutom sitter jag med i styrelsen för HSB-Västernorrland i Sundsvall.

Om vi går tillbaka till amatörradion Jan, hur ser det ut i radioschacket?

Jag har två bra radio-QTH:n. Här hemma i Härnösand har jag en Kenwood TS850S AT med en 5 el på 14/21/28 MHz samt dipoler för 3,5/7 MHz och en 4 el beam för VHF och packet samt en 486 dator fullt bestyckad med amatörradioprogram. När vi är i sommarstugan tar jag med mig Kenwoods lillebror TS440S.

QRX 4/98 1998-11-11
SM3FJF och SM3LIV

Av nostalgi har jag kvar min gamla

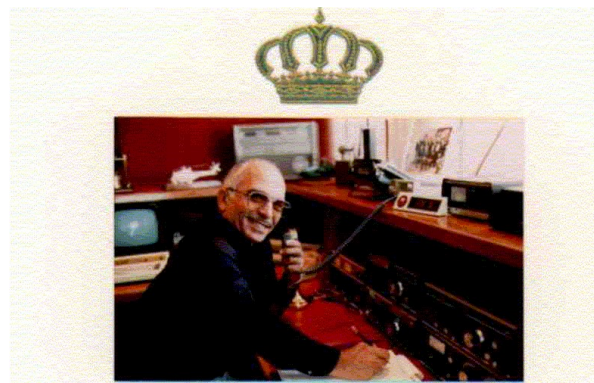
DRAKE TS-850S
T4C och R4C som jag använder för 80 meter.

Hur många radioländer har du kört och hur många QSO:n har det blivit?

Jag har aldrig varit intresserad av att jaga länder eller att köra contest-QSO:n för dessa QSO:n är bara rapportgivning 5NN eller 59 och det ger mig ingenting, säger Jan. Han fortsätter, de QSO:n som betyder något är de radiokontakter som blir ett värdefullt utbyte mellan mig och motstationen. Detta har medfört många personliga möten mellan vår familj och andra familjer under besök i andra länder eller då de har besökt oss här i Sverige. Då det gäller QSO:n har jag kört uppskattningsvis 20 000. De senaste åren har jag använt dataloggning och fördelningen är väl ca 40% på SSB och 60% på mitt favoritmode RTTY.

Minns du något speciellt radio-QSO?

Naturligtvis mitt första QSO, med Valdis Grivans numera SM4SZP, med min hembyggda 10 W station med de två rören EL34. Jag minns mitt QSO med JY1 Kung Hussein från Jordanien samt mina första QSO:n på RTTY,

med en Creed-maskin, som sedan blev en LUXOR ABC 80, vilket var RTTY i den nya datoriserade radiomiljön, som började se dagens ljus i början av 1980-talet. 1972 hade jag ett QSO med en ryss som frågade vad popgruppen ABBA:s namn betydde. När jag berättade att det stod för Agneta, Björn, Benny och Annefrid, sa han jublande att han nog var den första ryss som visste detta. På den tiden fick man inte spela sådan musik i Ryssland, så han måste ha lyssnat på dem via en insmugglad LP-skiva.

Jan vad betyder Internet och Amatörradio för Dig?

Internet är ett stort komplement. Jag har köpt många amatörradioprogram via Internet. Här vill jag ju naturligtvis framhålla Jan-Erik Rehns enorma arbete med SK3BG:s hemsida. Ett proffsverk som är en ledande hemsida som saknar motstycke inom vår hobby. Hur många hemsidor uppdateras så ofta som "vår". Vi har all anledning att känna oss stolta och tacksamma för Jannes "Hamspiritanda".

Det positiva med amatörradio är att möta människor, utveckla sitt språk- och geografikunnande samt kunskap inom vågutbredningsområdet. Tyvärr tycker jag att det har blivit sämre på amatörbanden. Människan bakom radiostationen har en tendens att bli allt grymmare, slutsteg på flera kilowatt och amatörradiodisciplinen är ofta låg när det dyker upp rara länder på bandet. **Hur tar vi hand om ett allmänt anrop via vår repeater?** Här måste vi verkligen rannsaka oss själva allihopa. Nya amatörer skräms ju bort från vår fina hobby bara för att det inte är fint nog att prata 2 meter. Här låter det som jag är pessimist men sanningen är att jag är en oerhörd realist. Både ros och ris som du hör Jörgen.

Hur tror du att amatörradiohobbyn ser ut omkring år 2005?

Här har digitaliseringen tagit över både när det gäller radiostationer och trafiksätt. Det är bara att hänga med i utvecklingen säger Jan med ett leende på läppen, och fortsätter, annars hade vi fortfarande varit kvar i häst- och vagnepoken.

Barbro, hur ser du som XYL på amatörradiohobbyn genom dessa årtionden? Helt fantastiskt, vilken hobby, vilka kontakter vår familj fått uppleva tack vare den. Kan Du

tänka Dig att Jan kan utöva sin hobby hemma, vilket innebär att vi verkligen har utvecklats tillsammans. I vår familj kan vi Q-förkortningarna och det speciella språk som kännetecknar den här hobbyn. Detta borde flera XYL:s få uppleva, säger Barbro.

31 års amatörradio är inte alltid lätt att beskriva, men intrycken när jag åker hem till Njurunda denna sena söndagkväll är, Jan och Barbro Bergman ser hela världen som en stor radiofamilj.

Vid pennan
SM3FJF / Jörgen